

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA : a -Képes Világlap -pal együtt egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi a kiadóhivatal.

FELELOS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG : Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL : Wolf Dezső könyvnyomdája.

Hátrafelé.

Kunszentmárton, június 23.

Hiába, el kell ismernünk, hogy mi kunszentmártoniak tudunk ideig-óráig lelkesedni valamely eszméért; de azt is el kell ismernünk, hogy lelkesedésünk szalmaláng, a tettek terére sohasem jutunk. Birjuk szóval, sőt győzzük is, de tenni sem nem akarunk, sem nem birunk. Erőnk elfecsérlődik a szóharcban, a nagy vitákban és a komoly kivétel elől meghátrálunk, másnak, oda nem valónak, hagyjuk oda a tért. Régi hibánk ez. Velünk született.

Sokszor megfogadtuk már, hogy ezután kevesebbet beszélünk, de annál inkább többet teszünk. Megfogadtuk, hogy eszméinket valóra váltjuk, tenni és tenni fogunk. Ezen ígéret azonban csak ígéret maradt, mi maradtunk a régi, a régi jó kunok, kik ígérnek fűt-fát, de tenni, semmit sem tesznek.

Mig a kunszentmártoniak álmodoznak egy szebb jövőről, addig szomszédságunkban nagy terveket akarnak kivinni.

A tiszaföldvár—csongrádi vasut a legkomolyabb megvalósulás előtt áll. A vállalkozó nem a szóbeszéd, de a tettek embere. Alig egy feléve vetődött fel e vasut terve, máris megvan az

engedmény, meg van az érdekelt községek pénzügyi hozzájárulása. Ez biztosítja, hogy vasut lesz Tiszaföldvártól Csongrádig.

Legutóbb Szelevény község szavazott meg a vasutra 30.000 koronát. Nem sok ez az összeg egy vasutra,— de Szelevény község érdekeit tekintve, nagyon sok, — sőt mondhatni, hiába való kiadás. Szelevénynek egyáltalán erre a vasutra szüksége nincs, a község sem Tiszaföldvár, sem Csongrád felé nem gravitál, hanem Kunszentmárton felé. Szelevénynek nincs mit keresni Csongrádon, legfőleg Tiszaföldváron keresi fel szolgabíróját és ezért a nagy kiadás igazán nagy áldozat egy község részéről.

De mi ismerjük a szelevényiek gondolkodását. Nem akarnak hátramaradni, érintkezni akarnak a világgal. Ki hozzájuk megy, azt szívesen fogadják és ha a terv kivihető, azt pártolják. Tudják, hogy vasut nélkül minden község elhagyatott, a világon kívül van, az nem fejlődhetik. Ezért pártolják a tiszaföldvári vasutat, bár ez a vasut érdekeit ki nem elégíti.

Szelevény szívesen visszavonná határozatát, melylyel a tiszaföldvári vasutra 30.000 koronát szavazott meg, ha a kunszentmártoniak talpra állnának és megcsinálnák a tiszazugi vasutat.

Sokat ígér Kunszentmárton, de semmit sem tesz. Szégyenlem ezt leírni, de így van. Ha egy kis akarat, ha a községünk iránt egy kis jóindulat élne bennünk, nem engednénk, hogy mások, idegen községek a nyakunkra másszának, hanem beszéd helyett tenni és tenni kellene, akkor talán nem mondanák Tiszaföldváron és más helyen, hogy Kunszentmárton a vármegye legutolsó községe.

Csépa község jobban kitart a tiszazugi vasut mellett, mint Kunszentmárton. Hiába volt a kapacitálás, Csépa nem ugrott be, nem szavazott meg semmit a tiszaföldvár—csongrádi vasutnak, hanem igenis azt hangoztatta, hogy létesítsenek vasutat Kunszentmártonig, ahhoz szívesen hozzájárul, mert Csépának és az egész Tiszazugnak az az érdeke, hogy központjával, Kunszentmártonnal össze legyen kötve.

Helyes érvelés, bámuljuk, hogy a járás községei ezt nem látják be. Sok község csak azon iparkodik, hogy vasuti állomása legyen, a falu végén fűtyüljön a vonat, de arra nem gondolnak, hogy a vonat hová is megy? Oda-e, hol dolgozik van?

A tiszaföldvár—csongrádi vasut a tiszazugi községekre az ábránd világába való. Most készséggel szavaznak meg mindent a vasutra, mert a vasut kell,

Jön a víz!

Irta: Farkas Emőd.

Korhad, vén szomorufűz törzsén ült az aggastyán.

Várt valakit, vagy rettegvé gondolt valamire, mert sovány, beesett, pergamen arcán ideges remegés futott végig s gyakran egész testében összerándult. Nem messze tőle a Duna hőmpölygette zugva kavargó, sárga hullámain. A folyó medre kiszélesedett. A parti kavicsok fölött tajtékos habok verődtek össze, dobálva, harapdálva egymást, majd szerető gyöngédséggel egymásba omolva. A szél egyre harsogóbb riadással pattogtatta szilajul suhogtatott korbácsát. A hullámok felrohantak, mint domboldalra a riadozó gyermekesereg, majd ismét lefutottak, mély völgyeket hasítva a folyam ágyában.

A víz szemléltomást nőtt, habos taraja duzzadt, szélesedett s majd mint egy óriási kigyó nyújtózott ki, majd mint egy hernyó huzódott össze. A lankás part kiálló kavicsait, beiszapoló sziklaköveit egymásután nyelte el a növekvő áradat.

Az aggastyán szeme mozdulatlanul tapadt rá, pupillája kitégült és oly tűz villant föl benne, mint az esőtől vert pásztortűz.

Iszonyu kín és keserű vád hörgött a hangjában. A Duna felé szaladt, de hirtelen megállt és riadtan hátrált. Lábai remegtek, mint

a meghajtott paripáé. Arcán vörös lázfoltok ütöttek ki, aminek a szegélye sárga volt és szemében a düh és félelem birkóztak egymással.

Néhány pillanatig mozdulatlanul állott, majd nyers, állati üvöltéssel fordult meg és Lacháza felé rohant, lábai meg-megrogytak. A melle besüppedt, a vállá előre bukott, de lihegve, fújva, fuldokolva rohant tovább. Mikor az első házakhoz ért, megfogódzott egy akáca törzsében és levegő után kapkodva harsogta:

— Jön a víz!

Iszonyat és rettegés nyöszörgött ebben a fuldokló kiáltásban.

Az emberek szánakozó részvétellel mondták:

— Igazán jön, András bácsi?

— Jön, jön, a tulajdon két szememmel láttam, mentsétek meg gyermekeiteket.

Aztán eleresztette az akáca törzsét és tovább rohant.

Igy mondták el az ő történetét.

— A neve Balogh András, — 1876 február 26-ika szomorú emlékü napja Lacházának. Reggel megindult a jégzajlás a Dunán. Délután két órakor megtorlódtott a jég s estére már hatalmas jégtáblákat sodort felénk az ár. A nép fáklyákat gyújtott, a férfiak csónakokba ültek és csákllyakkal tördelték a jeget. Majd a gátakat erősítették meg. De az áradat percről-percre nőtt, a gátakat összezúzta és elsodorta. Egész éjjel kongott a vészharang és pörgött a dob.

A nép sirva, jajveszékelve menekült a magasabban fekvő helyekre. Az ár féktelen erővel tört városunkra. Hatalmas hegyi zuhatagok dörgésével rohant keresztül az utcákon. Három oldalról nyomult a városba. A temető felőli városrészben, ahol a szegényebb nép lakik, ólmagasan harsogtak a hullámok. A város észak oldalán magányosan állott egy kis ház. Egy beteges özvegy ember lakott benne két kis árvával. Senki sem tudta, hová lettek; a mentők nem mertek odáig hatolni a dereglyékkel. Hajnalban észrevettük, — mondja az elbeszélő — hogy a ház meginog és dűledezni kezd. A házat minden oldalról széles jégtáblák törték, ostromolták. Néha akkorát recscent, mintha rájuk omlott volna. A falak már erősen ingadoztak. Tudtuk, hogy a viaskó bármely pillanatban összedőlhet. A nők kezüket tördelve zokogták:

— Jaj, a két kis árva!

— De egyszerre csak a tömeg komor arcán átcsillant a remény szivárványa. A beteg Balogh András lóháton jelent meg a bedőlt kapu helyén. Sárga volt, mintha ravatalról kelt volna föl. Két kis gyermekét ölébe szorítva, egyetlen lovára bízta a maga és kicsinyei életét. A sovány gebe fölszegte a fejét és prüszögve, fújva uszott az árral. A szegény ló feje néha fáradtan bukott le. Balogh András ilyenkor lábával megszorította, biztatón szólt hozzá és a sovány állat megint tovább uszott. Lábaik véresre hasogatták az éles szegélyű jégtáblák.

— de a kiábrándulás borzasztó lesz,
— mert a kész vasuton oda nem tudnak utazni, hová kellene. A vasuton a személy és áruforgalom csekély lesz, mert tengelyen a kunszentmártoni állomásig olcsóbban és könnyebben lehet a gyümölcsöt és más efélét szállítani, mint a tiszaföldvári vicinálison, hol még átrakodni is kell drága pénzen.

Kunszentmártonnak talpra kell állni. Eleget beszélünk eddig, most tegyünk is. Meg kell csinálni a tiszazugit vasutat. Aldozattól nem szabad vissza riadnunk.

Tiszaföldvár tulakar tenni Kunszentmártonon, központja akar lenni e járásnak.

Lehet-e ezt tenni?

Nem és százszor nem. Hiába van ott a főszolgabíró, azért Tiszaföldvár falu, Kunszentmárton pedig hozzá képest nagy város. Hiába székhelye a járásnak Tiszaföldvár, — Kunszentmártonnal szemben alul marad.

A főszolgabíró adja meg Tiszaföldvárnak a nimbust, mely leendő kövezett utakkal rendelkezik — ellenesben Tiszaföldvárról még a madár sem hozna hírt.

Kunszentmártonnak komolyan kell gondolkodni és beszéd helyett a tiszazugit vasutat minél előbb meg kell csinálnia, kedves szomszéd községünk, Tiszaföldvár legnagyobb öröme.

Megyegyülés.

A közgyűlésen a törvényhatósági bizottsági tagok szokatlanul nagy számban jelentek meg.

A főispán bejelenti Lippe Vilmos dr. királyi kitüntetését, méltatja a kitüntetett érdemeit és feltűzi mellé a III. oszt. vas-koronarendet. Lippe Vilmos meghatottan köszöni meg a kitüntetést és a köz további szolgálatára fogadalmat tesz.

Az alispánt jelölő bizottságba a közgyűlés Bagossy Károlyt, Helmecy Béla és gróf Szapáry Györgyöt választja meg, a főispán pedig Lossoncy Mihályt, gróf Almássy Imrét és dr. Kohner Adolfot kéri fel, azután a gyűlést felfüggeszti.

Alispánjelölt dr. Küry Albert, akit

Egyszer már el is merült a feje. A gazda a sörényéhez kapott, de ekkor a fiacskája kiesett az öléből. Az asszonyok dermesztő sikoltásban törtek ki. Bennünk, férfiakban is megdermedt a vér.

— És mi történt a fiacskával?

— Egy jégtáblára bukott. Ez volt a szerencséje Apja lehajolt és ölébe kapta. És néhány örökkévalóságnak tetsző pillanat mulva észrevettük, hogy a ló már a földön gázol. Közlekedett a temető széléhez, amely magasabban feküdt.

— Szóval, megmenekültek!

— Uram, — folytatta az orvos, — nincs fogalma arról, mily örömujjongás támadt erre. Mindenki elfeledte, hogy háza összedült, vagyona, jószágja elpusztult. A tanító felütötte az énekeskönyvet és az egész gyülekezet szent áhitattal dicsérte az Urat.

— De hát akkor miért borult el a Balogh András lelke?

— A kiállott szörnyű izgalomtól. Mikor dereglyével érte mentünk, sirva ölelte, csókolt két kis didergő gyermekét.

— Ne sirassa a házat András gazda, adjon hálát az Istennek, hogy megmenekült, próbáltam vigasztalni.

Balogh zavarosan nézett rám és megriázkodva hebegte:

— Jön a víz!

lelkes éljenzés közben közfelkiáltással megválasztanak.

Küldöttség hívja meg a nagy ovációval fogadott új alispánt, akivel tudatja a főispán az egyhangú lelkesedéssel történt megválasztást és szép beszédben biztosítja arról, hogy hű támogatója, meleg barátja lesz alispáni működésében.

Az alispán letette az esküt. Azután lelkes éljenzéssel gyakran megszakított székfoglalót tartott.

Dr. gróf Almássy Imre biztosította az új alispánt a megye őszinte tiszteletéről és szeretetéről. Megválasztásában a szerzett igaz érdemek méltó jutalmát látja.

Azután a többi választásokat ejtették meg.

Egyhangú felkiáltással választott meg főjegyzővé dr. Cseh József, főügyesszé Berki József, főszolgabíróvá dr. Bodnár Sándor, IX. fizetési osztályu szolgabíróvá Szénássy Lajos, X. f. o. szolgabíróvá dr. Muhoray Károly, X. f. o. szolgabíróvá dr. Borbély Balázs.

A főispán üdvözlöi a megválasztottakat, dr. Fehér Ernőt tb. főorvossá nevezte ki. A megválasztottak az esküt leteszik.

Felolvasták a miniszterelnök leiratát a kormány kinevezéséről.

Magyary Kossa Géza, dr. Mandel Sándor, Baghy Béla, Kövér János, dr. Gorove László, dr. Ádám Sándor fölszólalása után névszerinti szavazásban 238 szóval 74 szavazat ellenében, tehát 164 szótöbbséggel elfogadják óriási lelkesedéssel az állandó választmány alábbi javaslatát:

„A törvényhatóság a miniszterelnök leiratát tudomásul veszi s a midőn a kormány elnökét és a vezetése alatti minisztériumot kineveztetésük alkalmából üdvözlöi, őket a magyar nemzeti állam kiépítése s ennek szem előtt tartásával a népjogok kiterjesztése, a nemzet gazdasági és kulturális erejének gyarapítása terén alkotmányosan kifejtendő működésében támogatásáról hazafias készséggel biztosítja.

A beadott indítványokkal foglalkozva kijelenti, hogy mély aggodalommal kísérte a képviselők egy erőszakos csoportjának a parlament működését gátló s ezzel a 48-as törvényhozás által megalapozott alkotmányt komoly veszélyvel fenyegető áldatlan ténykedését. Épen azért hazafias örömmel veszi tudomásul Lukács László miniszterelnöknek és gróf Tisza István képviselőházi elnöknek önzetlen, hazafias kötelességérzet által irányított és az országgyűlés mindkét házában nagy többsége által támogatott és helyeselt eljárását, melylyel az obstruáló csoportnak a képviselőház méltóságát lealacsonyító és a 48-as törvények szellemével ellenkező módon, a házszabályokkal visszaélve, hosszu időn át folytatott és az ország komoly és hazafias polgárainak közvéleménye által elítélt obstrukcióját erőlyesen és sikeresen megtörte és ez által a parlament alkotmányos működésének lehetőségét helyreállította.

Amidőn a miniszterelnököt, a kormány tagjait, gróf Tisza István képviselőházi elnököt az alkotmány védelme érdekében követelt önzetlen, hazafias, önfeláldozó eljárásukért üdvözlöi, kijelenti, hogy az ország közérdekének előmozdítására irányuló hazafias törekvéseiket a jövőben is teljes bizalommal támogatja.

Egyersmind a gróf Tisza István ellen elkövetett bűnös merénylet nem sikerülte felett hazafias örömet fejezi ki.

A szentesi határban

61 katasztrális hold szántó-
föld szép tanyaépülettel
örökáron eladó, vagy haszonbérbe
kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál
dr. Kovács József ügyvéd
Kunszentmárton.

Hirek.

Kunszentmárton, június 23.

— **Esküvő.** Dr. Pokomándy Dezső kir. járásbíró folyó hó 29-én, délután 6 órakor tartja esküvőjét a kunszentmártoni róm. kath. templomban Szilárdfy Irénnével, Szilárdfy Jakab és neje fehérgyarmati Tóth Mária kedves és bájos leányával.

— **Vége a tanévnek.** Az állami elemi népiskolákban a tegnapi napon fejeződtek be az évről vizsgálatok. Ma délelőtt 9 órakor lesz az ünnepélyes Te Deum, mely után az értesítők osztatnak ki.

— **Alakuló gyűlés.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egyesületének kunszentmártoni tagesoportja f. hó 17-én az ipartestület helyiségében értekezletet tartott, mely értekezleten, tekintve a tagok mostani számát, fiókpénztárra való alakulását egyhangulag kimondotta. A megalakuló közgyűlés idejét f. év és hó 29-én délután 3 órára a község háza tanácstermében megállapította. Felhivatnak a tagok, hogy ezen fontos alakuló gyűlésre valamennyien megjelenni sziveskedjenek. Felkértnek azok is, akik még nem tagok, de azok óhajtanak lenni, valamint azok is, akik e szép és hasznos intézmény iránt érdeklődnek s akik szabályait, előnyeit megismerni óhajtják, minél többen eljönni sziveskedjenek.

— **Rendelet.** Községünk előljárásága rendeletet bocsájtoit ki, mivel tüzeset alkalmával a ló és fogat tulajdonosok nem siettek a vész színhelyére, sőt az oltó eszközök és szerek szállítását is megtagadták. — A rendelet így hangzik: Miután a vármegyei szabályrendelet a tűzrendészet tárgyában akként rendelkezik, hogy „Minden községi lakos, ha fogatot tart, köteles fogatjával a tűz színhelyére vizet hordani, különösen a bérkocsisok kötelesek azonfelül az oltó szereket, az oltásra siető lakosokat, a tűzoltókat a hatóság rendeletére haladéktalanul s díj nélkül a vész helyére szállítani.” Ennél fogva az előljáróság szigoruan felhívja a ló tartókat, különösen a bérkocsisokat és fuvarozókat, hogy tűzvész esetén a község háza udvarán a tűzoltó szertárnál jelenjenek meg, különben a hivatkozott vármegyei szabályrendelet alapján büntetett fognak. A rendőrséget pedig figyelmezteti az előljáróság, hogy tűzvész esetén azonnal a helyszínre menjenek és a rangban legidősebb a tűzoltó parancsnoknál a további parancs átvétele végett jelentkezék, bejelentvén azt is, hogy hány emberrel jelent meg. A parancshoz képest szigoruan ellenőrizendő lesz, hogy a ló tulajdonosok, bérkocsisok, fuvarozók közül kik jelentek meg — és pedig a díjazás megállapítása végett — a megjelenés sorozata feltüntetésével. Miért is utasítja az előljáróság a rendőrbiztost, hogy minden tűzvész esetén 24 óra alatt a tűz lefolyásáról szóló kimerítő jelentését a tűzoltó parancsnok láttamozásával az előljáróságnak tegye meg. Utasítja egyben az előljáróság a börtönőrt, mint házgondnokot, hogy az éjjeli háló tizedest tanítsa ki, miszerint tűzvész esetén a legelső gondja a tűzoltó szertár és az alsó nagykapu kinyitása lesz mindaddig, míg a vész el nem múlt, a tűzoltó szertár felett a felügyeletet teljesítse. Felkéri egyben az előljáróság a a kut társaságokat, hogy a lajtöltő csapat kötelezettségük és részben ígéretükhöz is képest készítettessék el és a kulcsokat az előljáróságnak adják át.

— **Munkakiállítás.** Az iparos tanonciskola munkakiállítása ma, vasárnap délelőtt 9 órakor nyílik meg. A kiállítás megtekintésére felhívjuk iparosaink figyelmét.

— **A Kajetán-pör.** Barkóczy István törvényszéki bíró a tegnapi napon félbeszakította a tulajdon átírásokat a Kajetán-ügyben és csak szeptember hóban fogja folytatni. Ezért felhívjuk polgártársainkat, hogy a további értesülésig a Kajetán-ügyben a község-házán ne jelenjenek meg.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Lucskay János cibakházai tanítót és nejét Ardey Deborát egyetlen leányuk elhunytával. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: «Lucskay János és neje Ardey Deborah, valamint gyermekei: Béla, István, János, Géza fájdalomtól mélyen megtört szívvel tudatják felejtetetlen kedves leányuknak, illetve testvérüknek: Lucskay Ilonkának életének 19-ik évében, hosszú kínos szenvedés és a halotti szentségek többszöri felvétele után 1912 június 22-én történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk drága porai 1912 június 23-án délután 4 órakor a helybeli róm. kath. sírkertben fog örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miséidőszak 1912 június 24-én reggel 7 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Cibakháza, 1912. június hó 22-én.

*Egész teste fájdalom volt,
Egész lelke szeretet,
Az sulyával sirba hajolt,
Ez a mennybe sietett...
Jobb is neki fenn a Mennyben,
Mint itt lenn a földi szennyben!...
Ott van igazi házája,
Kedveseit oda várja!*

A béke angyala s a szülői szeretet virasszon drága hamvai felett!

— **Közzemle.** Az előjáróság az 1912. évi I. és II. osztályú kereseti adókiivetési lajstromokat közzemlére teszi ki. A közzemle június hó 24. napján kezdődik s az utolsó nap július hó 1. napja. A kiivetés ellen azok, kik ilyen adóval már tavaly is meg voltak róva, a közzemle utolsó napjától számított, azok pedig, a kik ilyen adóval most először vannak meg róva, az adónak a kis könyvecskében való bejegyzését követő 15 nap alatt szólalhatnak fel. A felszólalás az előjáróságnál is beadható.

— **Gazdálkodó ifjak bálja.** A Kunszentmártoni Gazdálkodó Ifjuság 1912 június 29-én, Péter-Pál napján, a Polgári Olvasókör helyiségében, annak könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 1 kor. 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. A zenét Lakatos József első zenekara szolgáltatja.

— **Legelővásárlás.** Szentés városának van mintegy 2000 hold területű közös legelője, de ez már régen elégtelennek bizonyult. A csongrád megyei gazdasági egyesület akciót indított újabb közös legelő megszerzése iránt s akcióját végre siker koronázta. A Mucsihát nevezetű határrészen szemelt ki az egyesület közös legelőnek megfelelő, mintegy 2000 kat. holdnyi területet, amelyet a város fog megvásárolni. A vételár körülbelül másfél millió koronát tesz ki, amelyet 50 éves konverziós kölcsönből fizet ki Szentés városa. A kölcsön 5.5%-os lesz, ebből 3%-ot a földmívelésügyi tárca, 2.5%-ot Szentés városa visel.

— **Rövid bõrgyógyászati utmutatót** mindenki kaphat, ha azt a Kolozsvári (Heinrich) gyógyszerpangyár részvénytársaságtól (Monostori-ut 54.) levelező-lapon kéri.

— **Sertésorbánc.** Békésszentadrás községben a sertésorbánc járványosan fel lépett.

A Ferencz József tudomány-egyetem bõrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle gyógyszerpangyokat rendelik. Világhírű **Kolozsvári Kátrány-szappan, Izzadás ellen Kolozsvári Chrom-szappan** különlegességek:

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat)
Bõrkiütés-viszketeg ellen Szeplő, májfolt stb. arc-tisztatlanság ellen Hajhullás ellen
Kolozsvári kén-szappan, Kolozsvári borax-szappan, Kolozsvári Petrol-szappan
Ezen kívül egész sora a világhírű gyógyszerpangyokak, melyek minden gyógyszerüzletben és drogéria-üzletben kaphatók. — Ismertetőt készséggel küld
Kolozsvári Heinrich József gyógyszerpangyár r.-t. Kolozsvárt.

— **A friss tojás.** Kezdődik a nyaralás és a nyaralással a zöldbe özönlő nagyvárosiak sok baklövése. Egy lipótvárosi család körében is jól mulatnak egy ilyen „schnittzer“-en, melyet az egyik alföldi faluból irtak az ott üdülők. Ezek, egy mama, két kurta-szoknyás leánya és egy pápaszemés német Fräulein, a múlt héten sétatömbben egy ut-széli parasztkorcsmába tértek uzsonnázni. Mindössze tej és vaj volt kapható, mert hát a szerény helyen nem készültek el ilyen előkelő vendégek ellátására. Az uriaszony és leányai beérték a frugális uzsonnával, de a német nevelőnő fintorgatta az orrát. Nem bízott a tej és vaj tisztaságában.

— Ha legalább friss tojás volna; ... mondta kedvetlenül.

— Sajnos, nem szolgálhatok, mondta a korcsmárosné.

— Hát nincsenek tyukjai?

— Vannak kérem alássan, de a tojás készletünket egy kereskedő elvitte — és azóta nem tojtak a tyukok.

— Menjen ki hozzájuk, — rendelkezett a gouvernante és kényszerítse őket a tojásra.

Az illetudó magyar asszony nem tett megjegyzést, de a konyhában annál hangosabban méltatlankodott.

— Így van az, mondta, amikor az eféle német perszónál holmi Gartenlaubék olvasásával tömik tele anyanyelvüket. Bezzeg ha a „Háztartás“-t olvasnák, nem esnék meg velük az ilyen blama. Irok is Budapestre, a „Háztartás“ kiadóhivatalának (Eötvös-utca 36.) hogy küldjenek egy mutatványszámot. Talán fog rajta a lecke.

— **Birtokváltozások.** A kunszentmártoni kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten, a következő birtokváltozások jegyeztettek be: Kiskoru P. Doba Mihály megvette Talmácsi Lászlóné B. Tóth Anna péterszögi ingatlanát 260 koronáért. Talmácsi Márton és neje megvették B. Nagy Györgyné földjét 7038 korona 72 fillérért. P. Dósa Antalné megvette Ambrusz István földjét 20000 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1912 június 15-től június 22-ig **születtek:** B. Tóth Margit, Tóbiás Margit, Zs. Hegedűs Mária, F. Szabó Margit, L. Kovács Péter Pál, Gyóllai Margit, Majzik János, Szilák Anna, Papp Ilona, B. Nagy János. — **Házasságkötés nem volt.** — **Elhal-tak:** D. Kiss Pálné Gulyás Franciska 38 éves, Dürög Györgyné Táborosi Mária 72 éves.

A «Borolin» három napi használat után, kinzó A arcereumától teljesen megszabadított. Indítatva érzem magam ezen igazán kitünő szerért hálás köszönetemet nyilvánítani. Budapest, 1910 január hó 21. Hajdu István s. k., m. kir. honv. százados.

Aratásra

Cseuz Kálmán kereskedőnél
szalonna

konvetiónak,

saját főzésü törköly és
söprü pálinka,

bor kis- és nagymennyiségben
rendes napi ár mellett
kapható. Nagyobb vételnél engedmény.

Milliókat érő találmány.

A Titanic és földink.

Közsegünkben mindenki ismeri Berta Károlyt, a már nyugalomba vonult szállítót. Berta Károly szegény ember léte nagy családot nevelt fel és miként ő is jó iparos, fiait is azoknak nevelte.

Károly fia, ki néhány év előtt Hódmezővásárhelyen telepedett le és ott virágzó bádög-árugyárat alapított, — egyik hódmezővásárhelyi lap értesülése szerint — hirt és díesőséget szerz a magyar iparnak a világ előtt.

A találmányról a Hódmezővásárhelyi a következőket írja:

Kevesen ismerik Vásárhelyen Berta Károly bádögösmestert. Hallgatag, csendes ember. Most közel áll ahhoz, hogy világhírű legyen a neve. Addig töprengett, gondolkodott, míg megtalálta a titkát annak, miként lehet az óceánjáró nagy hajók elsüllyedését megakadályozni. Miként lehet biztosítani a vizen járók életét. Régen gondolkozik már ezen Berta Károly. Ott, a Zrínyt-utcai műhelyben sokszor virradt fel ez az ember a konstruáló gép mellett. A Titanic katasztrófája érlelte meg benne az eszmét végleg. Elment Hamburgba s ott tanulmányozta a nagy hajószörnyeket s most már kész a modellje. Berta olyan modellt konstruált, amely-nél, ha a páncéllemez léket kap s a hajó vízzel telik meg, a fedélzet önmaga képez hajót s fentartja a hajó személyzetét. Szakértők nagy elismeréssel beszéltek a találmányról. Berta már el is utazott Hamburgba, hogy találmányát esetleg értékesítse.

Eladó bor.

A tiszakürti határban termett **40 hektó-liter Zöld-fehér fajborom** kétszer fejte **eladó**; a bor a tiszakürt—kunszentmártoni kőut melletti pincém-ben fekszik s bármikor megtekinthető.
— **Joó Károly** tiszainokai jegyző. —
Telefon Inoka 1.

Kátai Pál Istvánnak

a kunszentmártoni határba levő 10 köblös tanyaföldje, **esetleg a rajta levő termés-sel együtt is örökön eladó.** Értekezni lehet a tulajdonossal hétköznapi 26. dűlő 392. számú tanyáján, vasárnap Szentesen III. kerület, Zrínyi-utca 24. számú házában.

Lajos Imrének

Szelevényen levő háza és korcsmája. összes felszereléssel együtt, továbbá 2 és fél hold szőlője kedvező feltételek mellett eladó és azonnal átvehető. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonossal Szelevényen.

Köztudomásu dolog,

hogy a Pálffy Testvérek-féle

Medicinal-Cognac

legjobb a világon, mert üdit, gyógyit erősít!

Kapható:

Molnár János

fűszer és esemegekereskedésében
Kunszentmártonban.

Pusztatényő—kunszentmártoni helyi érdekű vasut r. t.

Hirdetmény.

Törzsrészeink 1912 július hó 1-én esedékes XXVII. számú szelvényeit

16 koronával,

Élvezeti jegyeink 1912 július hó 1-én esedékes XV. számú szelvényeit

6 koronával

a „Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár R. T.”-nél Szolnokon

a mai naptól kezdve beváltjuk.

A szelvények nevezett intézetnél számok szerint rendezve, jegyzék kíséretében nyújtandók be.

Budapest, 1912 június 5-én.

P.-Tenyő—kunszentmártoni h. é. vasut r. t. Igazgatósága.

Hufler és Kalech

nap- és esernyőgyár

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. szám.

Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű **nap- és esernyőkben**. Nagy választék valódi **francia fűzőkben**. Nagy raktár **szőrmeárukban**. Javítások és áthuzatok a legolcsóbb árak mellett elfogadtnak. Mindenféle átalakítások elfogadtnak. Rendelések posta útján eszközöltnak.

Eladó föld.

Néhai Kristó Nagy Istvánné örököseinek Belső Ecsér 36. számú 77 hold tanyaföldjük eladó. Értekezni lehet özvegy Vecseri Sándornéval Szentesen, Horváth Gyula-utca 30. sz. alatt, Ibolya Károly Kovács házábanál.

Báli és lakodalmi
meghívókat,
névjegyeket, eljegyzési
értesítéseket, mindenféle
ipari és kereskedelmi
nyomtatványokat
a legolcsóbban készít
Wolf Dezső
könyvnyomdája
Kunszentmárton,
a gőzfürdővel szemben.

Sarki Molnár Sándor és Lajosnak

Kistőkén és Zalatán 120 hold földjük tanyával,

Nagyfőkén, a jámborhalmi megálló mellett 26 hold,

a **Belső tehenesben** pedig 30 hold prima földjük, épületekkel akár együtt, akár több darabokban is eladó. Értekezni lehet Kistőke 352. tanyaszám, a bökényi csárda mellett.

Első minőségű **falítéglát**

és

fedélcserépet

napi áron szállit bármily mennyiségben

Kunszentmártoni Községi Téglyagyár.

Ferenczy József.

özv. Tóth Istvánné
piactéri házában

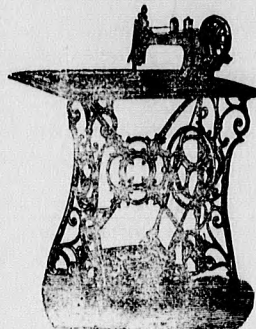
két üzlethelyiség kiadó

Ugyanott egy sárga kocsis és két lóra való szerszám eladó. Értekezni a fent nevezettel bármikor.

Magyar Antalnak

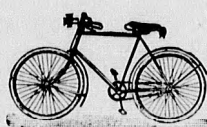
pusztagyálui földbirtoka több esztendőre **haszonbérbe kiadó**. Bővebb fevilágosítást ad a helyszínen a tulajdonos.

Kényelmes havi vagy heti
részletfizetésre

varrógépek,
kerékpárok
és
gramofonok

Olcsó árak. Dús választékban

órák, ékszerek,
látszerárak és
tajtékpipák

DÉVAI JENŐ

órák, ékszerész, varrógép és kerékpár nagy raktárában

Kunszentmárton, piactér.

Értesítés.

A t. közönség szives tudomására hozzuk, hogy sikerült nagyobb mennyiségű elsőrendű

bükkhasáb tűzifát

szereznünk és azt a Körös-parton kiölelve árusítani fogjuk. Árajánlattal szivesen szolgálunk, előjegyzéseket már most elfogadunk.

Egyben jelezzük, hogy fűrésztelepünkön puha

hulladékfa ölenként 24 koronáért kapható.

kiváló tisztelettel

WEISZ TESTVÉREK

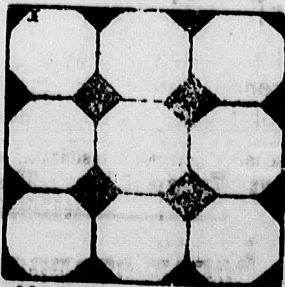
a «Betekints»-i gőzmalom tulajdonosai.

Géperőre

berendezett

cementlap

készítő telep

Kunszentmártonban.

Cementlapokat,

melyek külső- és belső-kövezésekre igen alkalmasak, **géperőre berendezett**

cementlap készítő telepemen

a legdiszesebben mintázott és sima formában állítom elő többféle színezéssel.

Mintákat mindenki saját izlése szerint választhat.

Az árak a lehető legolcsóbbak.

Cement eladás nagyban és kicsinyben olcsó és jó kiszolgálás mellett.

ifj. Tomonyiczka József

építési vállalkozó és cementlap készítő

Kunszentmárton, Szapáry-u. 868—869. sz.